

**METRICA REȚELELOR SOCIALE ACADEMICE – INDICATOARE
EFICIENTE PENTRU PERFORMANȚA UNIVERSITĂȚII**

*ACADEMIC SOCIAL NETWORK METRICS - EFFICIENT INDICATORS
FOR UNIVERSITY PERFORMANCE*

Mihaela STAVER¹ [ORCID: 0000-0001-7068-205X]

Abstract: *In this research, we describe the USARB Scientific Library experiences on using academic social networks and how USARB researchers can best use them to make their scientific research generally more accessible by extending their reach beyond their own direct networks and communicating their ideas to new audiences. The scientific paper contains an example of quantitative research based on the technical requirements of the survey.*

This survey aims to highlight the attitude and experience of USARB researchers, master's and doctoral students regarding the application of Academic Social Networks (RSA). The objective being the publication, sharing of research results, increasing intelligibility, increasing the international rating of the USARB and the role of university librarians .

Keywords: *academic social networks, Orcid ID, scientific activity, ResearchGate, Google Scholar, Academia.edu., scientific research, SLUSARB, survey, scientific study*

Bibliotecile academice au fost mereu în căutarea instrumentelor de diversificare ale accesului cercetătorilor la produsele bibliometrice.

Activitatea științifică în bibliotecile universitare se desfășoară în deplină dependență de realizările recente ale științei. Un aspect esențial în cercetarea științifică a bibliotecilor universitare este evaluarea cantității și calității rezultatelor cercetării științifice.

Bibliotecarii cercetează, implementează diverse instrumente pentru a informa și ghida cercetătorii.

O serie de termeni sunt utilizați în mod obișnuit în definirea diferitelor abordări ale evaluării cercetării și măsurarea productivității științifice. Evaluarea performanței cercetării științifice reprezintă o sarcină din ce în ce mai importantă, astăzi în epoca digitizării, a accesului liber la informații.

Până acum, diversele măsurări utilizate pentru evaluarea performanței academice și a impactului se bazează, în mare măsură, pe numărarea citărilor. Pentru fiecare cercetător este important ca rezultatele cercetărilor să fie ușor de găsit, vizibile, deoarece acest factor are un impact semnificativ asupra evaluărilor calității cercetării.

¹ Bibliotecară principală, Biblioteca Științifică a USARB, staver.mihaela@gmail.com

În consecință, vizibilitatea rezultatelor cercetării (datorită relației cu citările primite) este importantă nu numai pentru autori, ci și pentru instituțiile pe care o reprezintă, întrucât progresul lor științific este evaluat de calitatea producției științifice a instituției (publicațiile științifice afiliate instituției).

Apariția internetului și a rețelelor sociale exercită o influență puternică asupra modurilor în care cercetătorii și academicienii descoperă și accesează informații. Acum lucrările sunt diseminate prin rețele sociale academice, bloguri, depozite instituționale, reviste cu acces deschis, platforme.

Biblioteca Științifică a USARB își propune să examineze facilitățile rețelelor sociale academice și modul în care acestea pot implementa Altmetrics, pentru a oferi suport cercetătorilor USARB în partajarea și colectarea datelor altmetrice ale cercetărilor academice.

Actualitatea temei este determinată de dinamica în schimbare a comunicării academice care a schimbat acest proces atât în efectuarea de cercetări, cât și publicarea, și partajarea rezultatelor cercetării.

Astăzi, cercetătorii folosesc rețelele sociale și rețele sociale academice pentru a-și spori vizibilitatea și eficacitatea, pentru a-și anunța și distribui publicațiile. Rețele sociale academice create prin adăugarea de conținut academic și activități academice oferă diverse beneficii cercetătorilor și academicienilor.

Există o abundență de instrumente online gratuite accesibile oamenilor de știință care pot fi utilizate pentru crearea de rețele online, partajarea datelor și măsurarea impactului cercetării. În ciuda acestui fapt, puțini oameni de știință știu cum pot fi utilizate aceste instrumente.

În această cercetare, se descriu experiențele Bibliotecii Științifice a USARB în utilizarea instrumentelor și modul ce poate fi utilizat de cercetătorii USARB pentru a face cercetarea lor științifică mai accesibilă, extinzându-și aria dincolo de propriile rețele directe și comunicând ideile lor unor noi audiențe. Aceste eforturi au potențialul de a conduce știința prin declanșarea unor noi colaborări și proiecte de cercetare interdisciplinare care pot duce la viitoare publicații, finanțare și creșterea vitalității online.

În acest studiu, care este un exemplu de cercetare cantitativă, datele au fost colectate folosind tehnica sondajului. Prezentul sondaj are scopul de a reliefa atitudinea și experiența cercetătorilor, masteranzilor și doctoranzilor a USARB privind solicitarea *Rețelelor Sociale Academice (RSA)*, obiectivul fiind publicarea, partajarea rezultatelor cercetării, augmentarea inteligibilității, creșterea ratingului internațional al USARB și rolul bibliotecarilor în acest demers.

În contextul exploziei informaționale, fie că vorbim despre producția științifică a unui cercetător sau despre cea a unei instituții, regiuni ori a unei țări, analiza productivității științifice a devenit o necesitate a lumii actuale. În vederea soluționării acestei probleme, s-au dezvoltat scientometria, bibliometria, informetria și mai recent altmetria, discipline ce au drept scop măsurarea rezultatelor științei.

Un aspect esențial în cercetarea științifică a bibliotecilor universitare este evaluarea cantității și calității rezultatelor cercetării științifice. „Aspectele cantitative ale informațiilor sunt măsurate cu ajutorul unor instrumente informatice speciale, aceasta fiind o preocupare a științelor: bibliometria, scientometria, webometria, informetria, altmetria, viziometria” [1].

Dinamica în schimbare a comunicării științifice a schimbat procesele de comunicare științifică a cercetătorilor în general, a cadrelor universitare în special, care efectuează cercetări, publică și schimbă rezultatele cercetării. Astăzi, cadrele universitare folosesc rețelele sociale și rețelele sociale academice pentru a-și spori vizibilitatea și eficacitatea, pentru a-și anunța și distribui publicațiile. Rețelele sociale academice care apar odată cu adăugarea de conținut academic și activități academice oferă diverse beneficii cercetătorilor și cadrelor universitare.

RSA sunt platforme care permit oamenilor să se conecteze și să comunice cu ușurință cu ceilalți și reprezintă un atu pentru extinderea procesului de comunicare între cercetători, generând vizibilitate, colaborare și cooperare.

Pe măsură ce aceste site-uri devin niște instrumente populare pentru interacțiunea cu restul lumii, ele câștigă tot mai multă importanță în comunitatea academică. Rețelele sociale academice includ crearea unui profil public sau semi-public al persoanelor într-un sistem limitat, furnizarea listelor și linkurilor altor utilizatori.

S-a stabilit că cele mai preferate site-uri de rețele sociale academice sunt *Google Scholar* <https://scholar.google.com/>, *ResearchGate* <https://www.researchgate.net/> și *Academia.edu* <https://www.academia.edu/>. Cercetătorii folosesc rețelele sociale academice, mai ales, în scopul de a urmări publicațiile și inovațiile din domeniul cercetării lor și de a partaja studii academice.

Rețelele sociale academice au devenit populare în rândul oamenilor de știință. Platformele specializate pentru cercetători oferă multe metrici și indicatori care sunt utilizați pentru a evalua puterea impactului cercetătorilor.

Autoritățile universitare ar trebui să încurajeze cercetătorii să folosească rețelele sociale specializate și să-i instruiască cum să facă acest lucru, pentru a-și promova nu numai propriile realizări, ci și pentru a crește impactul și recunoașterea instituției. Indicatorii performanței universitare sunt, de asemenea, furnizați în mod obișnuit de platformele de rețele sociale academice. Există mai multe platforme specializate pentru oamenii de știință: *Academia.edu*, *ResearchGate*, *Google Scholar*, *Scopus*, *Web of Science*, *ResearcherID* sau *ORCID*. Ele oferă diverse caracteristici, cum ar fi mecanisme convenabile pentru partajarea datelor și oferă indicatori utili pentru evaluarea cercetătorilor și a lucrărilor de cercetare.

Productivitatea științifică este „cantitatea de publicații obținute în procesul cercetării științifice de un cercetător, instituție de cercetare sau țară într-o perioadă de timp determinată și este un indicator important al gradului de dezvoltare a unei țări” [3].

Una dintre principalele activități de cercetare științifică implică publicarea rezultatelor cercetărilor științifice. În acest context, măsurarea rezultatelor științifice și a impactului publicațiilor științifice poate fi utilizată pentru a estima productivitatea și importanța activităților de cercetare instituțională sau națională.

Definiția generativă de *rețea socială* a fost propusă de Ellison și Boyd în anul 2007, după care, în 2013, a fost actualizată pentru a pune accent pe rolul conținutului generat de utilizatori, pentru ca să poată consuma, produce sau interacționa cu conținutul creat de conexiunile lor pe site. Termenul „de rețele sociale academice” cuprinde o varietate de platforme online care au căutat să aducă beneficiile acestor rețele unui public specific academic.

Cele mai bune șapte rețele sociale academice pentru cercetători sunt: **Academia.edu** <https://www.academia.edu>, **ResearchGate** <https://www.researchgate.net>, **Orcid** <https://orcid.org>, **LinkedIn** www.linkedin.com, **ResearchID** <https://www.researcherid.com>, **Mendeley** <https://www.mendeley.com>, **Google Scholar** <https://scholar.google.com>.

Aceste rețele sociale academice au multe asemănări între ele, cât și diferențieri. Spre exemplu:

- ✓ **ORCID** - este cel mai bun pentru identificare digitală;
- ✓ **ResearchGate** - oferă cercetătorilor posibilitatea de a colabora cu alți cercetători;
- ✓ **Google Scholar** - cel mai bun pentru citări;
- ✓ **LinkedIn** - folosit pentru găsirea de locuri de muncă și oportunități de finanțare.

În consecință, aceasta conferă o nouă valoare producției de cunoștințe în știință, precum și pune în lumină performanța oamenilor de știință și a produselor științifice generate de ei.

Fiind o întruchipare a științei deschise și globale, aceste rețele academice unesc cercetători separați geografic și organizează întruniri științifice, oferind oamenilor de știință posibilitatea să-și anunțe proiectele și publicațiile, să încarce texte complete pentru a fi accesate în mod deschis și să facă schimb de opinii (idei și analize).

Mulți cercetători, instituții folosesc indicatorii bibliometrici oferii de Google Scholar. Profilul de citare Google Scholar este un instrument de prezentare a rezultatelor cercetărilor împreună cu citările asociate, de asemenea, pentru calcularea unor indicatori bibliometrici de bază ai impactului cercetărilor, cum ar fi *indexul h*. „Indicele Hirsch este un instrument de evaluare a productivității științifice a unui cercetător, care se bazează pe numărul de publicații al autorului și pe impactul ce îl are opera sa în comunitatea științifică, exprimat prin numărul de citări.

În anul 2018, BŞ a USARB a inițiat proiectul instituțional: *Crearea profilului personalizat al universitarilor bălțeni în Google Scholar* <https://scholar.google.com/>. Scopul proiectului a fost de a contribui la creșterea vizibilității rezultatelor de cercetare ale universitarilor-cercetători USARB, de îmbunătățire a rezultatelor

studiilor bibliometrice/scientometrice în USARB”[4].

Realizarea acestui proiect presupune diversificarea și modernizarea serviciilor informaționale ale BȘ pentru dezvoltarea unei comunicări internaționale. Inițial, doar 3 profesori dețineau profil în Google Scholar. La moment sunt deschise pagini de profil pentru 130 profesori și 35 de bibliotecari, iar proiectul este încă în plină desfășurare. Conturile din Google Scholar au fost înregistrate în Instrumentul Bibliometric Național (IBN), unde sunt date link-urile directe la pagina personalizată a profilului cercetătorului. La moment se regăsesc în Instrumentul Bibliometric Național (IBN) circa 158 de universitari bălțeni cu conturile din Google Scholar.

Analizele bibliometrice sunt necesare pentru a înțelege poziția țării în raport cu standardele globale și interne ale calității și producției științifice. În acest context, cercetătorii au nevoi de o identitate digitală ca autor și pentru conținutul lor digital.

Pentru a veni în ajutor cercetătorilor universitari USARB, Biblioteca Științifică a inițiat, în anul 2019, un proiect de înregistrare a tuturor profesorilor universitari USARB în ORCID, oferindu-le posibilități de a-și urmări produsele științifice.

ORCID (Open Researcher and Contributor ID), încearcă să remedieze această problemă oferind cercetătorilor identificatori de autor unici, de 16 cifre și servind ca un registru care permite legături automate între cercetători și activitatea acestora. Identificatorul ORCID „funcționează ca o cheie de recunoaștere a identității unui cercetător în diferite contexte, cum ar fi: trimiterea spre publicare a unui articol științific, raportarea activității științifice. ORCID permite unificarea și accesarea distribuită a publicațiilor afiliate unui cercetător la nivelul mai multor platforme de publicare” [5].

În perioada septembrie-decembrie 2019 au fost deschise ID-uri USARB pentru 108 cercetători cu 1 565 documente. Deși există multe servicii de identificare a autorilor, Biblioteca Științifică a USARB a ales să lucreze cu ID-uri ORCID:

- în primul rând: ORCID este condus de o companie non-profit, spre deosebire de alte sisteme existente, cu un consiliu rotativ cu mai mult de 1059 organizații membri și 7 176 281 ID ORCID-uri. Lansarea ORCID-ului a fost susținută de către 23 de organizații-membre care acum fiind 1 059 la număr, plătesc o taxă anuală de membru care contribuie la plata costurilor de funcționare ale ORCID.
- în al doilea rând, se economisește timpul cercetătorilor, eliminând nevoia de a reintroduce aceleași date pe multe site-uri web. Datele din ORCID pot fi asociate cu alte sisteme și fluxuri de lucru prin interfața de programare a aplicațiilor.
- în al treilea rând, conectarea mai multor sisteme creează o „viziune asupra științei centrată pe cercetător”. Într-adevăr, ORCID acceptă în prezent 37 de tipuri de rezultate academice. Pe lângă lucrări și capitole de carte, ORCID poate identifica și seturi de date, cifre, teze, bloguri,

corespondență, premii de finanțare și multe altele”[6].

Extinderea portofoliului de servicii al Bibliotecii Științifice a USARB continuă prin cercetarea platformei Academia.edu și ResearchGate, care reprezintă un plusvaloare pentru cercetătorii universitari.

Biblioteca Științifică a USARB, pentru diversificarea instrumentelor pe care le oferă utilizatorilor săi și pentru a crește vizibilitatea cercetărilor și a cercetătorilor USARB, a inițiat un proiect de cercetare a prezenței cadrelor didactice USARB în Academia.edu.

În anul 2021, au fost identificate 89 de conturi: 73 de cadre didactice și 16 bibliotecari și 486 de lucrări care conțin informații despre Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. Căutările prin cele 22 de milioane de lucrări au avut ca rezultat 781 titluri de documente. Regăsim publicațiile cadrelor universitare bălțene: Natalia Gașițoi, Pavel Topală, Marina Morari, Vladimir Brajuc și Ecaterina Niculcea, etc.

Rețelele sociale academice oferă cercetătorilor mai multe oportunități de a comunica cu colegii lor și de a face cercetările vizibile atât pentru ei, cât și pentru publicul larg. Publicarea electronică a lucrărilor științifice contribuie la sporirea audienței globale a activităților de cercetare și, de asemenea, la sporirea productivității academice.

Avantajul rețelelor sociale academice pentru cercetători este:

- Partajarea cercetării pe scară largă;
- Urmărirea distribuției cercetărilor;
- Schimb de experiențe;
- Crearea unei prezențe profesionale online;
- Dezvoltarea unei imagini internaționale (promovare!).

În rețeaua socială academică ResearchGATE se regăsesc 23 de cercetători ai Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, printre care și doi bibliotecari. Fiecare are posibilitatea să acceseze documentele și informațiile despre persoane, lucrări, indicele Hirsch, etc.

ResearchGATE nu este un editor și nu acceptă articole sau lucrări pentru publicare. Membrii platformei își pot publica, urmări, stoca copii private, pot face publice lucrările publicate sau nepublicate pe ResearchGate.

Această rețea dispune de cca 35 de milioane de articole, precum și de mii de publicații sau de lucrări pe care studenții, profesorii sau cercetătorii le pot accesa pentru a le citi sau descărca.

Platforma ResearchGate poate fi utilă atât cercetătorilor, cât și studenților, nu numai prin facilitarea accesului la colecții de informare sau prin cantitatea materialelor puse la dispoziție, dar și prin faptul că se folosește cel mai eficient mijloc de circulație a informației.

Acest studiu a selectat trei dintre cele mai importante platforme academice (ResearchGate, Academia.edu, Google Scholar). ResearchGate și Academia.edu sunt utilizate pentru colaborare, în timp ce Google Scholar este folosit pentru urmărirea citărilor.

Rețelele sociale au deschis calea pentru apariția rețelelor sociale academice ca medii în care cercetătorii și academicienii își împărtășesc studiile academice. Site-urile de rețele sociale academice sunt platforme care permit oamenilor să se conecteze și să comunice cu ușurință cu ceilalți. Pe măsură ce aceste site-uri devin o platformă populară pentru interacțiunea cu restul lumii, ele câștigă tot mai multă importanță în comunitatea academică.

Astăzi cercetătorii utilizează *rețelele sociale academice* pentru a spori vizibilitatea publicațiilor și a contacta cu cercetători din lume. Integrarea conținuturilor în rețelele sociale academice rezultă din diverse oportunități pentru membrii comunității academice.

În acest context, Biblioteca Științifică, având inițiate proiecte privind crearea profilurilor cercetătorilor universitari bălțeni și-a propus realizarea unui sondaj pentru a identifica impactul rețelelor sociale academice utilizate pentru promovarea cercetărilor.

Prezentul sondaj s-a desfășurat în perioada de 25 februarie – 23 martie 2023 și a avut scopul de a reliefa atitudinea și experiența cercetătorilor, masteranzilor și doctoranzilor USARB privind solicitarea *rețelelor sociale academice*.

Chestionarul a cuprins 19 întrebări și a fost difuzat în format online <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfWkvs6FiXWiKMKHDvXfOFz496dsnLLIgXtUUl0wBWPRSvcEA/viewform>

Statistica răspunsurilor: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfWkvs6FiXWiKMKHDvXfOFz496dsnLLIgXtUUl0wBWPRSvcEA/viewanalytics>

Obiectivul a fost publicarea, partajarea rezultatelor cercetării, augmentarea inteligibilității, creșterea ratingului internațional al USARB și rolul bibliotecarilor în acest demers.

La sondaj au participat 65 de cercetători, **40%** - bibliotecari, **16,9%** - masteranzi, **15,4%** - doctori în științe, **15,4%** - 10 asistenți universitari, **6,2%** - profesori, **4,6%** - doctoranzi), **1,5%** - doctor habilitat. Eșantionul se constituie din cercetătorii universitari bălțeni. Pe baza acestei constatări, se poate afirma că respondenții de la *Colegiul Pedagogic „Ion Creangă” din cadrul USARB, Facultatea Drept și științe sociale, Facultatea Științe Reale, Economice și ale Mediului* folosesc rețelele sociale academice mai puțin decât *Biblioteca Științifică a USARB, Facultatea de Litere și Facultatea Științe ale Educației, Psihologie și Arte* (Fig. 1, 2).

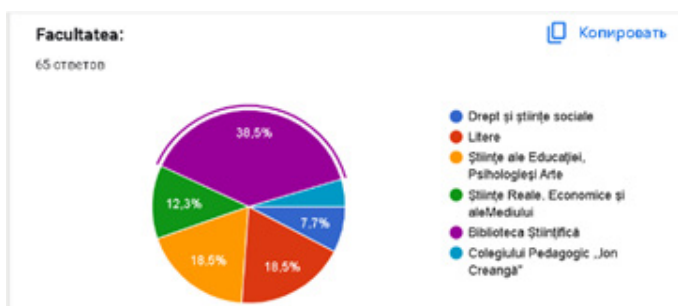

Figura 1

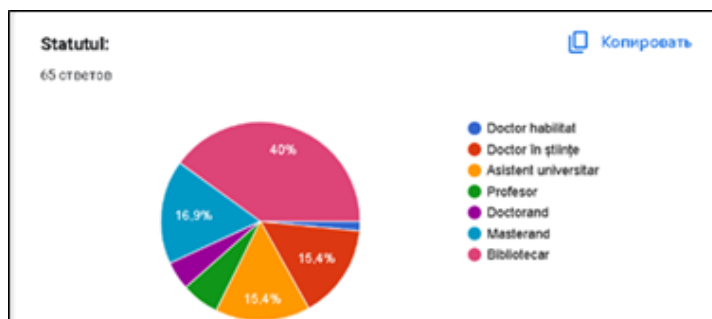

Figura 2

La întrebarea *Cunoașteți ce este o Rețea socială academică?*, în mare parte - **96,9%** cunosc și au folosit rețelele sociale academice, **3,1%** - **nu cunosc** (Fig.3). Întrebați dacă dețin profiluri, respondenții au răspuns astfel: **81,1%** dețin, **16,9%** nu dețin (Fig. 4).

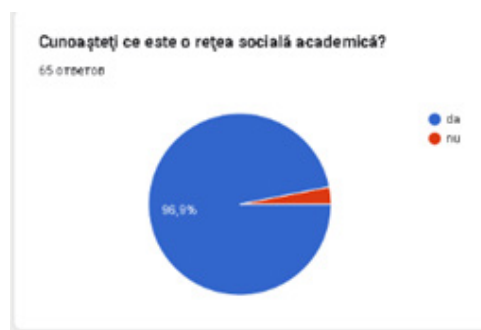

Figura 3

Figura 4

Rețelele sociale au deschis calea pentru apariția rețelelor sociale academice ca medii în care cercetătorii își împărtășesc rezultatele științifice.

S-a stabilit că cele mai preferate rețele sociale academice sunt Academia.edu **81,5%**(53) - <https://www.academia.edu/>, Google Scholar **80%**(52) - <https://scholar.google.com/> și ResearchGate **26,2%**(17) <https://www.researchgate.net/> (Fig.5).

Cercetătorii folosesc în mare parte rețelele sociale academice pentru a-și expune lucrările științifice, a-și crește transparența lucrărilor personale, identificarea cercetătorilor din domeniul comun de interes, colaborări noi, a afla măsurătorii științifice, a urmări publicațiile și inovațiile legate de domeniile lor de cercetare și pentru a se împărtăși cu cercetările. **87,7%**(57) din respondenți consideră că profilul personal din rețele sociale academice este - *o carte de vizită online*, **12,3%** (8) - *nu*. (Fig.6).

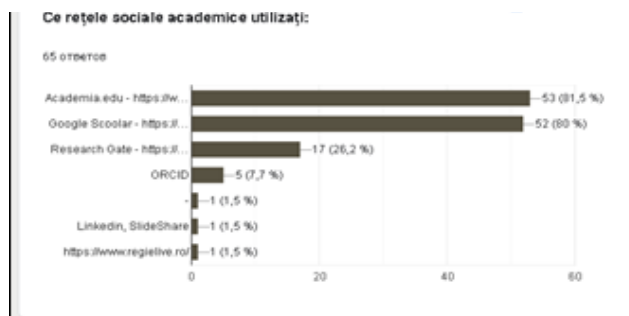

Figura 5

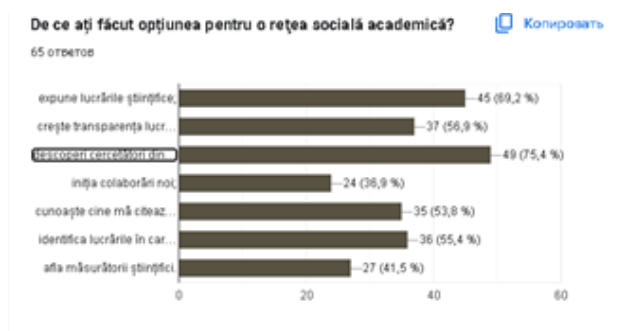

Figura 6

În mare parte, rețelele sociale academice sunt accesate de către cercetătorii USARB, pentru că: urmăresc publicațiile legate de domeniul său **78,5%** (51); descoperă inovațiile de specialitate **70,8%** (46); este o modalitate utilă de a sprijini lucrul în colaborare cu alți cercetători **63,1%** (41); văd numărul de citări și următorii lucrărilor **49,2%** (32); se împărtășesc cu studiile academice **36,91%** (24); cunosc și urmăresc oamenii, grupurile cu care doresc să colaboreze în viitor **27,7%** (18); speră la o perspectivă favorabilă în carieră **30,8%** (20); folosesc oriunde și oricând identitatea academică și personală online **26,2%** (17); este o modalitate bună de a-și promova propriile publicații academice **46,2%** (30); încarcă, partajează lucrările cu alți cercetători **30,8%** (20). (Fig. 7).

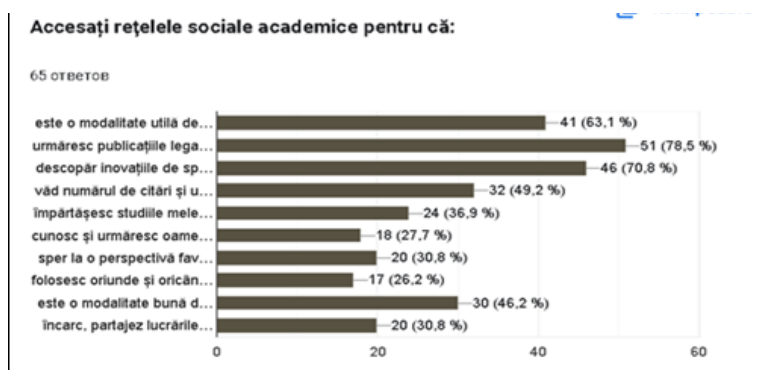

Figura 7

Din răspunsurile celor chestionați referitor la durata și frecvența de utilizare a rețelelor sociale academice în activitatea profesională: *mai mult de patru ani - 61,5%* (40), *trei ani - 16,9%*(11), *doi ani - 9,2%*(6) și *un an 12,3%* (8) (Fig. 8).

Figura 8

Opiniile respondenților referitor la întrebarea *Cum apreciază importanța și utilitatea rețelelor sociale academice - 81,3%*, - foarte importantă, importantă - **13,8%** și mai puțin importantă - **3,1**, în mică măsură **1,5%**.

La întrebarea *Ce indicatori cunoașteți pentru măsurarea performanței științifice - 73,8%* din respondenți s-au pronunțat pentru *indice de citare*, alții **70,8%** - *h-index*, ceilalți **52,38%** - *factor de impact al revistei* și **26,2%** pentru *g-index* (Fig. 9).

Întrebați *În ce măsură sunteți familiarizat cu conceptul de altmetrie?*, respondenții sunt familiarizați cu instrumentele bibliometrice (bibliometrie, scientometrie, altmetrie), **15,4 %** (10) - *în foarte mare măsură*, *în mare măsură - 53,8%* (35), *în foarte mică măsură - 15,4%* (10), *total nefamiliarizați - 7,7%* (5), iar - **7,7%**, adică 7 din respondenți au demonstrat că *nu cunosc deloc* problema (Fig. 10).

Figura 9

Figura 10

Răspunsurile la întrebarea *Bifați doar indicatorii altmetrici* ne face să afirmăm că respondenții sunt mai puțin informați cu această noțiune și nu cunosc care sunt principalii indicatori altmetrici (Fig.11).

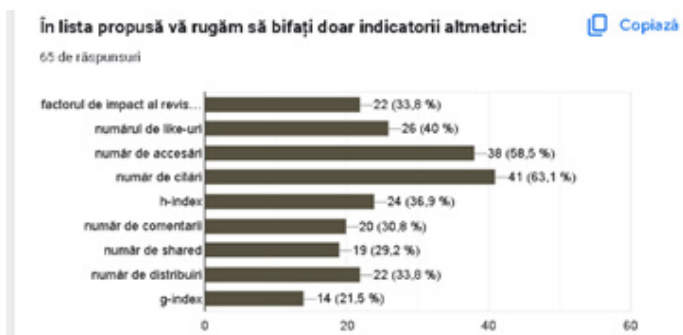

Figura 11

Analiza sondajului afirmă că factorii care limitează accesul la rețelele sociale academice sunt: *necunoașterea operării cu diverse rețele sociale academice, nivelul scăzut de cunoaștere a limbii engleze, lipsă de timp în accesarea rețelelor sociale academice și monitorizarea lor, incapacitatea de a vizualiza documentele fără logare, siguranța pe Internet.*

Dificultățile întâmpinate de către respondenți în utilizarea rețelelor sociale academice sunt: *încărcarea lucrărilor, lipsa de experiență, siturile nu sunt mereu transparente și nu sunt simplu de utilizat/accesat, înregistrarea în unele rețele sociale solicită confirmarea înregistrării pe un e-mail al instituției și aceasta puțin stagnează deschiderea contului, bariera lingvistică, linkuri indisponibile, înregistrarea obligatorie, înregistrarea prin mai mulți pași.*

Putem menționa, că răspunsurile la întrebările *Cum obțineți informația privind valoarea cercetărilor Dvs?*, în mare parte **50,8%** dintre cei chestionați *caută independent* și doar **43,1%**, apelează la *ajutorul bibliotecarilor*, **6,1 %** au optat pentru *ajutorul colegilor*.

Calitatea serviciilor / studiilor bibliometrice / scientometrice oferite de către bibliotecarii USARB sunt apreciate în mare parte **63,1%** cu calificativul *foarte mulțumiți*, **30,8%** *mulțumiți* și *nemuțumiți* **6,1%**, ceea ce denotă un procent de satisfacție asupra modului de oferire a serviciilor, cât și ghidarea în deschiderea conturilor în rețele sociale academice (Fig.12, 13).

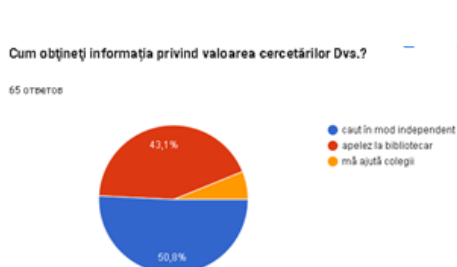

Figura 12

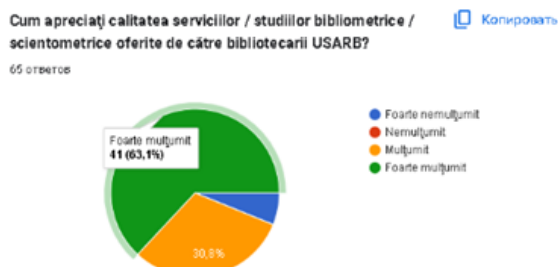

Figura 13

Atitudinile, exprimate cu privire la utilizarea RSA, indică faptul că majoritatea cadrelor universitare USARB folosesc RSA și, prin urmare, sunt conștienți că RSA pot fi folosite ca un instrument eficient în creșterea vizibilității, dar uneori sunt dificultați în utilizarea lor. Conform răspunsurilor obținute, respondenții consideră că au nevoie de instruire în vederea indicatorilor bibliometrici, scientometrici și/sau altmetrici și anume la aspectele ce țin de: „*g-index*, *h-index*, punctele forte în utilizarea rețelelor sociale academice, modul în care poate fi implementat Altmetrics, precum și calcularea scorului Altmetric, modalitatea de înregistrare, indicatorii bibliometrici, scientometrici, altmetrici, bibliometria, utilizarea aprofundată a indicatorilor bibliometrici, găsirea numărului de citări a lucrărilor personale în diferite rețele sociale academice, diferența dintre factorii bibliometrici, scientometrici și altmetrici (Fig. 14).

Considerați că aveți nevoie de instruire în vederea indicatorilor bibliometrici, scientometrici și/sau altmetrici?

65 de răspunsuri

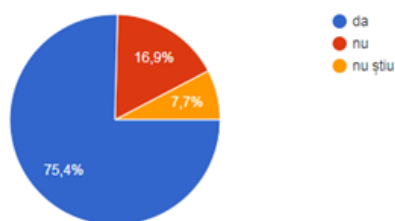

Figura 14

Concluzii:

Utilizarea pe scară largă a rețelelor sociale academice, creșterea numărului de publicații, modificările formatelor de publicare, creșterea metodelor de partajare a conținutului științific și creșterea instrumentelor de cooperare joacă un rol important în comunicarea științifică, dobândind o nouă dezvoltare. RSA, care oferă o gamă largă de posibilități în ceea ce privește creșterea și evaluarea vizibilității impactului (inclusiv adăugarea de profiluri, cunoașterea colegilor, urmărirea cercetărilor, organizarea resurselor, etc.), se dezvoltă zi de zi și reprezintă un factor important în diseminarea științei. RSA, care încearcă să răspundă nevoilor cercetătorilor prin serviciile pe care le oferă, au început să devină o parte a procesului de comunicare științifică. Această cercetare a determinat scopurile cercetătorilor USARB, lacunele, impedimentele pe care le au în utilizare și își propune să ofere oamenilor de știință informații despre RSA, să crească gradul de conștientizare referitor la acest subiect și să creeze un mediu de discuție.

În consecință, atitudinile identificate ale cercetătorilor universitari bălțeni față de RSA pot fi rezumate după cum urmează: majoritatea cercetătorilor USARB folosesc Rețele sociale academice: Google Scholar, ResearchGate și, respectiv, Academia.edu. Se atestă că cercetătorii folosesc în mare parte RSA în

scopul urmăririi publicațiilor din domeniul de interes, inovațiilor și împărtășirii rezultatelor științifice.

Constatările obținute în urma sondajului și răspunsurile respondenților la întrebarea despre nevoile de formare, relevă necesitatea unor instruiți în care să fie introduse elemente de RSA. În această direcție, se recomandă pregătirea unei instruiți care să răspundă nevoilor în ce privește utilizarea lor.

Din cele reliefate, putem conchide că majoritatea cercetătorilor de la Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți (USARB) folosesc rețelele sociale academice și, prin urmare, cercetătorii sunt conștienți de beneficiile lor. Cu toate acestea, cadrele universitare întâmpină dificultăți în utilizarea frecventă a rețelelor.

În cadrul studiului, bazat pe răspunsurile a celor 65 de cercetători USARB, s-a constatat, că cele mai cunoscute și accesate rețele sociale academice sunt: Academia.edu, Google Scholar, urmate de ResearchGate.

Cercetătorii universitari bălțeni folosesc platformele pentru a interacționa cu experți, a promova/partaja rezultatele cercetării, a participa la discuții, a obține o perspectivă asupra ultimelor tendințe de cercetare și pentru a obține ajutor în rezolvarea problemelor de cercetare.

În ansamblu, se poate deduce că rețelele sociale academice online reprezintă un spațiu care permite legătura dintre cercetători, permițând transformarea practicilor de colaborare și cooperare, generând vizibilitate, ceea ce sporește creșterea impactului științific, conducând la progrese în știință și dezvoltarea instituțiilor.

Rolul Bibliotecii Științifice a USARB, în promovarea rețelelor sociale academice, constă în faptul, ca fiecare bibliotecar să utilizeze cât mai multe strategii de sensibilizare a cercetătorilor USARB, în vederea înregistrării și utilizării diverselor platforme, care se soldează cu sporirea vizibilității internaționale a rezultatelor cercetărilor științifice.

*Alăturați-vă! Totul este gratuit! Citiți cele mai recente publicații din domeniul Dvs.
Colaborați cu colegii din domeniu!*

Referințe bibliografice:

1. Ranking Web of Universities. Despre noi [online] [citată 20-03-2023]. In: *Ranking Web of Universities* (distribuitor). Disponibil: http://webometrics.info/en/About_Us.
2. ȚURCAN, Nelly [ORCID 0000-0001-8475-0770], CUJBA, Rodica. *Măsurarea vizibilității producției științifice a Universității de Stat din Moldova: analiză bibliometrică și altmetrică* [online] [citată 25-03-2023]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/
3. ȚURCAN, Elena [ORCID 0000-0002-5278-2564]. Universitarii bălțeni în Google Academic: proiect instituțional. In: *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, Ediția a 9-a : Materialele Colloquia Professorum din 11 octombrie 2019. Secțiunea: Biblioteconomie și Științele Informării [online] [citată 27-03-

- 2023]. Bălți, 2022, pp. 40-49. ISBN 978-9975-50-276-4. Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/5726>.
4. STAVER, Mihaela [ORCID 0000-0001-7068-205X]. ORCID – o perspectivă de sprijin a cercetării. In: *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, Ediția a 9-a : Materialele Colloquia Professorum din 11 octombrie 2019. Secțiunea: Biblioteconomie și Științele Informării [online] [citată 28-03-2023]. Bălți, 2022, pp. 32-35. – ISBN 978-9975-50-276-4. Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/5724>.
 5. Die Rolle der ORCID ID in der Wissenschaftskommunikation: Der Beitrag des ORCID-Deutschland Konsortiums und das ORCID de Projekt. In: *ABI Technik* [online] [citată 30-03-2023]. 2019, June 29, Disponibil: <https://pub.uni-bielefeld.de/record/2936762>.
 6. BASE (Bielefeld Academic Search Engine). Eine Suchmaschinenlösung zur Indexierung wissenschaftlicher Metadaten. In: *Datenbank-Spektrum* [online] [citată 30-03-2023]. 2017, Vol. 17, pp. 5-13 Disponibil: <https://doi.org/10.1007/s13222-017-0246-9>.
 7. STAVER, Mihaela [ORCID 0000-0001-7068-205X]. ResearchGate - platformă de colaborare și comunicare științifică. In: *Tradiție și noi paradigme de cercetare în biblioteconomie* : Conferința științifico-practică, Ediția a 2-a, 05 mai 2022 [online] [citată 31-03-2023]. Bălți, 2022, pp. 29-36. – ISBN 978-9975-50-292-4. Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/5805>.
 8. *Cele mai bune cinci site-uri de rețele sociale academice pentru savanți și studenți* [online] [citată 31-03-2023]. Disponibil: <https://medium.com/@NurdinLawal/top-five-academic-social-networking-sites-for-scholars-and-students-5b146e674f84>.
 9. Altmetrics: a manifesto [online] [citată 01-04-2023]. In: *Altmetrics* (distribuitor). Disponibil: <http://altmetrics.org/manifesto/>
 10. RADULESCU, Constanta. *Evaluare în sistemele de cercetare științifică prin platforme web, instrumente și rețele online* [online] [citată 01-04-2023]. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/334626743_Evaluare_in_sistemele_de_cercetare_stiintifica_prin_platforme_web_instrumente_si_retele_online